Published and distributed under permit (No. 751), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXX. | Число 10. | Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 14. січня, 1922. | VOL. XXX. | No. 10. | Jersey City, N. J., Saturday, January 14, 1922. | THREE CENTS

ХОДІМ З КОЛЯДОЮ НА ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ!

НЮБЕРІ ПРИЗНАНИЙ СЕНАТОРОМ

ВАШІНГТОН, 12. січня. — Нині прийшло нарешті до голосовання над признанием місця в сенаті Трумена Нюбері зі стейту Мішиґен, котрий мав бути вибраний завдяки виборчим перекупствам. При голосованню 46 сенаторів голосувало за признанием місця в сенаті Нюбері, а 41 проти сього. Тим самим Нюбері лишаєся сенатором.

Головних чинників, що рішили на користь Нюбері, було два. Наперед сенатор Видис повідомив хитаючихся сенаторів, що він говорив з президентом Гардинґом, і сей висказався за признанием сенаторського місця Нюбері. Другим чинником була дуже зручна резолюція, поставлена прихильниками Нюбері; ся резолюція рівночасно признавала місце в сенаті Нюбері і рівночасно осуджувала вживанне гроша при виборах як противне чести і гідности сенату, противне публичній політиці та удержанню свобідного уряду.

За признанием Нюбері сенатором голосували самі републиканці, з котрих партії є Нюбері. Лише девятьох членів републиканської партії пішло для засади проти Нюбері і голосувало за його викиненнем зі сенату. Сими републиканцями є: Бора, Кепер, Джонис з Вашінґтону, Кеньон, Лед, Ла Фолет, Норбек, Норис та Садерленд. З ними голосувало 32 демократів. Всі так звані вагаючіся сенатори з републиканської партії голосували остаточно за Нюбері. Межи ними голосував також сенатор Пепер, наступник Пенровза.

ПРОТЕСТИ ПРОТИ КЛИКАННЯ БОЛЬШЕВИКІВ НА КОНФЕРЕНЦІЮ ДО ҐЕНУЇ.

ВАШІНГТОН, 12. січня. — Департамент стейту дістав послідними днями цілий ряд протестів проти участи представників большевицького уряду в конференції в Ґенуї, постановлений на конференції в Кан.

Межи протестами находиться протест від виконавчого комітету організації Нешенел Сивик Федерейшен, котра складається з визнанних представників підприємців, робітників та суспільности, а котра поклала собі за ціль повести освітну акцію для злагодження непорозумінь межи капіталістами та робітниками. В своїй заяві говорить вона, що уряд Леніна та Троцького не сповнив тих гарантій, яких вимагав від них американський уряд.

Прийшов також протест від Самуела Ґомперса, президента Американської Федерації Праці. На його думку таку економічну конференцію, як скликано до Ґенуї, повинноби скликати американське правительство. На неї не треба просити представників большевиків з Москви, бо таке прошенне булоби признанием большевиків як де факто уряду Росії, а таким вони не є і не були.

ДАЛЬШЕ ПЕРЕСЛУХАННЄ ЗА АМЕРИКАНСЬКИХ ОФІЦИРІВ.

ВАШІНГТОН, 12. січня. — Нині відбулося перед спеціяльним комітетом сенату дальше переслуханнє в справі закидів, поробленних американським офіцирам у Франції сенатором Вотсоном з Джорджії.

Перед комітетом виступали зі зізнаннями ряд висших офіцирів американської армії, закидаючи несолідність обвинувачень офіцирів. Головне заінтересованнє викликали офіцири, що служили коло французького села Іс-сір-Тіль, де після зізнань попередних свідків мали повісити більше чого американських вояків, в тім числі кількох зовсім без военного суду. Межи ними полковник Самуел Гем, котрий був комендантом місцевости, зізнав цілком рішучо, що за час його командовання місцевостю військові власти виконали лише два вироки смерти на двох американських жовнірах. Один зі засуджених був білий, другий чорний. Оба були засуджені за огидні злочини, насильство над жінками, получене з убийством. При виконуванню кари смерти було які пів тисячки американських жовнірів та якої другої пів тисячки селян з французького села. Вирок був виданий зовсім формально американськими властями, а не французькими. При виконуванню кари смерти один офіцир, заявляючи присутним, за що засуджено двох нещасних, та остерігаючи їх, що американські жовніри мусять придержуватися законів. Свідок перечив, щоби американські військові суди покарали в тій околиці других жовнірів або щоби французькі суди судили Американців.

Другі свідки зізнавали в подібний спосіб. На них вичерпано цілу листу завізваних свідків. Дальше переслуханнє має відбутися у вівторок.

ХОЧУТЬ ДАТИ ПРЕЗИДЕНТОВИ ШИРОКІ ПРАВА ЩОДО УСТАНОВЛЕННЯ МИТА.

ВАШІНГТОН, 12. січня. — Сенатор Смут, один з визначних републиканців та один з визначніших членів фінансового комітету, вніс внесеннє, щоби конгрес установив мита на заграничні товари, а президентови Злучених Держав признав право побільшувати се мито до 50 процент, коли він буде уважати се за відповідне.

ВОЄННИЙ СТАН ЧЕРЕЗ НАФТУ І ЗАБАВИ.

МЕКСІЯ, Тексас, 12. січня. — Стейтові власти проголосили воєнний стан в сій околиці. Від коли тут відкрито нафту, до міста зіхалося велике число спекулянтів, а коршми та доми забави домили розпустою завзято і явно. Щоби покласти конець безправствам, власти бачилися примушенними завісити цивільне урядованнє.

АРЕШТОВАННЄ КАПІТАНА КОРАБЛЯ ЗА СМЕРТЬ МОРЯКІВ.

На приказ федерального прокуратора в Ню Йорку арештовано Паркера Р. Новлона, капітана корабля „Вестбрук", належачого до Кер Стімшип Ко. Арештовано його на запрошенний закид Натана Нюмена з Бруклина, котрий обжаловує капітана за спричиненнє своїм недбальством смерти його сина Герберта Нюмена. Герберт Нюмен погиб на морю дня 23 жовтня 1920 року, коли капітан корабля „Вестбрук" приказав йому підчас бурі привязати сильнійше збірники амоняку. Морські филі змили з покладу не лише Нюмена, але й його товарища Норболда, котрий також дістав був сей приказ від капітана. Вина капітана, після обжаловання батька погибшого моряка, лежить в крайнім недбальстві. Капітан не лише що виїхав на повне море з гирла ріки Лаби підчас страшної бурі, коли другі кораблі не важилися виплинути поза гирло, але що більше виплив на повне море, не підготовивши корабля як слід; збірники на покладі не були привязані так, повинні бути привязані на кораблі, випливаючім на повне море, і не установлено під рукою ратункових поясів. Все те показалося, як филі змели двох моряків з покладу на море. Заприсяжене зізнаннє батька каже, що капітан завинив також тим, що проти постанов морського закона не задержав корабля для ратунку життя моряків, боріваючися з великими филями на повному морю.

СПРАВА УЧАСТИ ЖІНОК В ЛАВАХ ПРИСЯЖНИХ СУДДІВ.

Недавно тому лава суддів присяжних в Остин, в стейті Тексас, засудила Роберта Ридера, обжалованого за убитте пані Айди Сорлей, за 99 літ вязниці. Апеляційний карний суд стейту, на спротив обжалованого, розбирав справу і признав цілу розправу противною безпрвному, бо на лаві присяжних суддів засідало дві жінки. Суд каже, що не лише ціла розправа, де засуджено обжалованого, але й навіть поставленнє в обжалованнє також неправне, бо в так званій великій джурі, що про се обжалованнє рішала, засідали жінки. Закон стейту Тексас не признає жінкам права засідати як лавникам.

БУРЯ В НЮ ЙОРКУ.

В понеділок панувала в Ню Йорку страшна хуртовина. Сильний вітер наробив богато шкоди, поломив богато дерев в парках та на вулицях, поперевертав богато возів, автомобілів, коминів, загнав кількох людий під колеса возів.

На північи міста вітер зломив з дерева велику галузу, котра впала як тяжка булава на переходячу хідником чотирнайцятилітню Анну Ля Карт, розбиваючи її череп та вбиваючи її на місци.

БЕЗРОБІТТЯ В НЮ ЙОРКУ.

Про розміри безробіття в Ню Йорку свідчить факт, що в понеділок зголосилося до міських притулковиць коло 1,200 безробітних людий. Суперінтендант поліційної стації, котрий оглядав усіх зголошуючихся, заявив, що всі зголошуючіся є молоді та охочі до праці люди. Межи зголошуючимися прийшов один Мурин, котрий подав своє імя як „Лев Билингс". Переглядаючи його кишені, поліція відкрила в його плащи автоматичний набитий револьвер. Його зараз арештовано і відставлено до поліційної стації за нарушеннє так званого закона Саливана (проти ношення оружя).

З ПРОГИБІЦІЙНИХ ДЕБАТ.

В шікаґовській раді олдерманів ведеться сими днями горяча дебата над виконуваннем прогибіційного закона. Дебата ведеться з незвичайним завзяттєм. Прихильники пива та вина викликають прихильників прогибіції, щоби вони встали і дали порахуватися. Підчас дебати сталася така подія: Як один зі завзятих прихильників прогибіції говорив свою промову, котрийсь з противників прогибіції підсунув йому паперовий кубок на воду. Змучений бесідник почав пити, думаючи, що пе воду. По хвили сплюнув і заявив: „Хтось підсунув мені місто води горівки". „Давайте її сюди" — залунало з усіх кутків салі нарад.

МАХНО.

Московська газета „Варшавскіе Отклики" подає такі інформації про Махна: „Низкого росту, калмицькі очі, загальний вигляд нагадує фельчера земскої лічниці Волосся завше намащене маслом. Одягнений в синю шубу, на голові козацька шапка, прострілена в двох місцях. На ногах жовті чоботи. Так виглядає Махно. Їздить в товаристві командантів своїх частин і редакторів газети: „Голос Махнівця". У Махна істнує одна лише заповідь: „Один день бий Жидів, другий день комуністів, а один день спочивай". Цей порядок зберігає його армія і „в день Жидів" не сміє ніхто убити комуніста і навпаки. Про Махна утворило населеннє богато легенд. Одна легенда каже, що після бою Махно йде під церкву і показує селянам, як то сотки куль ударили об його грудь, але не ранили. Нарід вірить, що „Махно куля не ймається". В 1919 р. Махно був скликав „зізд представників повстанчих відділів України" для обмірковання спільного фронту „проти Жидів". Зізд скінчився „козацькою гульнею", пятикою і т. д.

Недавно втік Махно до Румунії, де його арештовано.

ПЕТИЦІЯ УКРАЇНИ МЕЖИ ДОКУМЕНТАМИ БУВШОГО ПРЕЗИДЕНТА ВИЛСОНА.

Нюйорский дневник „Таймс" розпочав друкувати в недільних виданнях документи бувшого президента Вилсона з часів мирової конференції у Версалю. Сі документи упорядкував тепер Стенерд Бейкер, що належав до штабу американської мирової делеґації в Парижі.

Бейкер ділить документи на 3 части: До першої належать листи, петиції, резолюції, і каблеграми з цілого світа.

Про петиції і каблеграми Українців, вислані до Вилсона, Бейкер згадує її осьтак: „В тій збірці находяться патетичні відозви голодуючих Вірмен, невдоволених Персів, терплячих **Альбанців, Українців**; — всі вони жадні вислухання і приязної помочі Америки"....

УКРАЇНСЬКІ ВИДАННЯ У.М.С.А.

Варшавська газета „Країнська Трибуна" одержала такий лист з Праги, столиці Чехословаччини:

Високоповажний пане редакторе! Не відмовте в надрукуванню слідуючого листа в нашому поважному часопису.

В „Укр. Трибуні" з 11 — XI. б. р. у відділі Бібліографії" уміщено замітку щодо видання в Празі т-вом Американського У. М. С. А. більшої скількости книжок російською мовою. Дійсно, підготовна праця в цьому напрямку розпочалася вже більш як півроку. Довідавшись ще тоді про це, деякі українські студенти, зокрема п. С. Пуичак і Е. Слабченко, члени укр. студ. У. М. С. А., порушили перед відповідними американськими чинниками справу видання також книжок і українською мовою підкреслюючи катастрофальний стан українського слова в той час, коли російська книжка вже в богатьох міліонах друкується кордоном іншими видавництвами. Принципову згоду на видання в першу чергу підручників мов та словників було одержано. Перед двома місяцями У. М. С. А. видала вже першу книгу українською мовою під наголовком: „Промислова криза" п. Шервуда Едда (Sherwood Eddy). В даний момент головний відпоручник У. М. С. А. відїхав до Америки, і з його поворотом маємо надію на видання хоч невеликої скількости українських книжок.

Прошу приняти запевнення пошани

Павло Зоц,

Секретар Укр. Студ. У. М. С. А.

Прага 19—XI 1921.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Сим подається до загального відома, що Екзекутива У. Н. Союза, в увзглядненню численних домагань урядників відділових, з огляду на усталений звичай по відділах У. Н. Союза, в цій порі року приймати нових членів до організації за зменшену ціну вступного, ухвалила, що в місяцях СІЧНИ і ЛЮТІМ 1922 року буде приниматися НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗА ЗА ОПЛАТОЮ ТІЛЬКО 50 ЦЕНТІВ ВСТУПНОГО.

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА:

ІВАН КАШТАНЮК, гол. рекорд. секретар.

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж. 28 грудня 1921 р.

КОНФЕРЕНЦІЯ АЛІЯНТСЬКОЇ НАЙВИСШОЇ РАДИ ВІДЛОЖЕНА НА НЕОЗНАЧЕНИЙ ЧАС

КОН, Франція, 12. січня. — Аліянтська Найвисша Рада відложила сьогодня вечір свою сесію на неозначений час.

Причиною того рішення було уступленнє французького премієра Бріяна і його цілого кабінету.

Французькі делеґати на Найвисшу Раду вернулись до Парижа.

ФРАНЦУСЬКИЙ ПРЕМІЄР БРІЯН УСТУПИВ РАЗОМ З ЦІЛИМ КАБІНЕТОМ

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦУСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ МІЛЬРАН ПОКЛИКАВ БУВШОГО ПРЕЗИДЕНТА ПУАНКАРЕ, ЩОБИ УТВОРИВ НОВИЙ КАБІНЕТ.

ПАРИЖ, 12. січня. — Французький премієр Арістід Бріян уступив нині зі свого становища по несподіванім драматичній заяві в парляменті.

Нині рано він прибув з Кан і явився в парляменті зміряться зі своїми ворогами. Він виголосив сильну промову і здобув на свою сторону значну більшість. Його отверта бесіда викликала велику бурю оплесків, тож коли він сказав про свій намір уступити, посли дуже счудувались.

Його уступлення не сподівались, але від самого початку було видно у нього невдоволенне з виступу його противників. Він виглядав з лиця перемученний та зіритований.

Він грімко говорив у сторону своїх противників:

Державний муж не має права іти на боєвий фронт, як він не є певний, що не дістане куль в спину. Він може станути проти куль ворога, але його не смі́ють приняти кулями і з рідного краю".

Потому премієр Бріян удався до президента Франції Александра Мільрана, де заявив йому про своє уступленнє. Він був у президента лише кілька минут. Мільран приняв його резиґнацію.

Відтак Мільран звернувся до бувшого президента Франції Раймонда Пуанкаре з предложеннєм, щоби він утворив новий міністерський кабінет під своїм проводом.

Пуанкаре не відмовився, заявляючи, що на другий день дасть остаточну відповідь.

БРІЯН ВИСКАЗУЄ ЖАЛЬ, ЩО НЕ МІГ ДОКІНЧИТИ КОНФЕРЕНЦІЇ НАЙВИСШОЇ РАДИ В КАН.

ПАРИЖ, 12. січня. — Французький премієр Бріян по своїй заяві про уступленнє вислав телеграму до британського премієра Лойда Джорджа в Кан, в якій висловив жаль, що не може вернутись на конференцію аліянтської Найвисшої Ради в Кан та, що не може докінчити загального діла.

АНГЛІЙЦІВ НЕМИЛО ВРАЗИВ УПАДОК БРІЯНА.

ЛОНДОН, 12. січня. — Англійців, котрі мали великі надії на зачату конференцію аліянтської Найвисшої Ради в Кан, дуже немило вразила вістка про уступленнє французького премієра Арістіда Бріяна. Англійці сподівались, що Французи приходять до здорових глуздів і гадали, що тепер легко прийде до удоровлення європейських відносин, але упадок лідера здорової думки у Франції їх до сеї степені збентежив, що вони втратили надію на успіх аліянтських конференцій в найблизшій будучині.

ПОМИЛУВАННЄ ІРЛЯНДСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 12. січня. — Британський король Юрій проголосив амнестію (помилуваннє) всім Ірляндським політичним вязням. Їх випущено сейчас.

Сей розпорядок короля і забираннє англійських військ з Ірляндії витворили серед народу корисний настрій, бо нарід бачить, що Ірляндська Вільна Держава стається дійсностю.

РИМСЬКИЙ ПАПА ГРАТУЛЮЄ БРИТАНСЬКОМУ КОРОЛЕВИ.

ЛОНДОН, 12. січня. — Римський папа вислав ґратуляційну телеграму до британського короля Юрія з приводу полагодження ірляндської питання. Король переслав папі відповідь з подякою.

НАВІТЬ В МОСКОВСЬКИХ ШПИТАЛЯХ ПАНУЄ ВЕЛИКИЙ ГОЛОД.

РИГА, столиця Латвії, 12. січня. — Сюди приїхала з Москви лікарська місіонарка панна Елисавета Шеплі, котра відси вибирається домів до Бостону в Злучених Державах. Вона була в Москві в тамошних шпиталях і каже, що там такий страшний голод, що большевицький уряд видалює зі шпиталів лікарів і доглядачок з причини, що не має для них поживи.

І В ЕСПАНІЇ МІНІСТЕРСЬКИЙ КАБІНЕТ УСТУПИВ.

МАДРИД, столиця Еспанії, 12. січня. — Еспанський міністерський кабінет під проводом Маври уступив з причини острої критики міністерства війни і скарбу.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ХТО ЦАРИТЬ СОБІ НА УКРАЇНІ?

Московська большевицька ґазета „Правда" пише, що на Україні є 60,000 большевиків.

Отже тих 60,000 має владу на Україні, де живе 40,000,000 населення.

Се цілком так як було в Польщі перед „розбйором", що маленька горстка шляхти мала владу у своїх руках, а маси народні не мали жадної участи ані контролі ані голосу у владі, ані жаднїських горожанських і людських прав.

Пановання большевиків на Україні подібне особливо до панування польської шляхти на Україні. Бо як польська шляхта була там чужа а мала „повноту влади", таксамо тепер знова большевики чужі на Україні (се Москалі, Жиди, Поляки і Румуни) і також мають такусаму „повноту влади" як мала польська шляхта.

Колись царила на Україні горстка польської збиранини, а тепер горстка большевицької збиранини. Як та так і ся горстка — се чужинці, наїзники, які прибули на Україну за українським хлібом і українською працею.

І тому український нарід однаково ставиться до обох чужинецьких горсток наїзників. Як поборював ляшню, так тепер поборює большевію.

І певна річ, що великий нарід сю заборчу горстку вкінці поборе і прожене.

ЩО ВИПРАВЛЯЮТЬ З ГАЛИЦЬКОЮ СПРАВОЮ.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СКАНДАЛ.

(Кореспонденція „Свободи").

Що Европа має зруйноване господарство — це загально відомо.

Але не всі знають, що таксамо, як не гірше, зруйнована европейська публична опінія й европейська мораль. Мабуть найбільш яскравим доказом цього єсть те, що діється з галицькою справою. ВІД 25. ЧЕРВНЯ 1919 РОКУ остає Східна Галичина під окупацією польських наїзників на основі рішення Найвисшої Ради Аліянтів! Від того часу ПОЛЬЩА на очах усеї Европи й Америки ДОПУСКАЄТЬСЯ В ГАЛИЧИНІ РЕЛІҐІЙНИХ ПЕРЕСЛІДУВАНЬ ЯК У СЕРЕДНОВІЧЧУ, замикає українські греко-католицькі церкви, нищить їх і плюгавить, ЗАМИКАЄ УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ, держить ПОСТІЙНО в тюрмах кільканайцять тисяч українських інтеліґентів і свідоміщих селян, ТОРТУРУЄ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ У ТЮРМАХ, НЕ ДОПУСКАЄ ДО ВИЩИХ ШКІЛ НІ ОДНОГО УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА, забороняє складати добровільні датки на українські приватні школи, ЗАМИКАЄ НАВІТЬ ТОВАРИСТВА, ЩО ОПІКУЮТЬСЯ УКРАЇНСЬКИМИ СИРОТАМИ й всупереч постанові та забороні аліянтів заводить польську адміністрацію в тім краю та кольонізує його!

Все те знають уже давно й докладно правительства Аліянтів, що Лойд Джордж сказав виразно на запит лорда Роберта Сесіля в анґлійській палаті ґромад дня 6. липня 1921 р. і ще до того признав, що „ДОСІ НЕ ПІДНЯТО ЗАХОДІВ ДЛЯ ЗАПЕВНЕННЯ ВОЛІ НАСЕЛЕННЯ"!

Такий страшний стан тріває в Галичині до сеї хвилі! На добавок приходять з Парижа вісти, що ФРАНЦУСЬКІ ПОЛІТИКИ ЗАДУМУЮТЬ ВИТЯГНУТИ ТЕПЕР ПЕРШИЙ СТАТУТ ДЛЯ ҐАЛИЧИНИ, який мавби їй дати тільки — автономію при Польщі! Колиби сі вісти показались правдивими, то булоб се щось так безсоромного і жорстокого, що українському народови не оставалоб ніщо иншого, як зараз почати ірляндську боротьбу, або — помалу вигинути. Бо Польща зложила вже досить доказів, що вона взагалі неспосібна управляти Галичиною. В тій Ґаличині нагромадили Ляхи проти себе таке море ненависти, що ТІЛЬКИ БОЖЕВІЛЬНІ АБО ЗЛОЧИНЦІ МОГЛИБИ ЛЯХАМ ПРИЗНАВАТИ ЯКІ НЕБУДЬ ПРАВА СУПРОТИ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ!

Ніякої автономії Ляхи не додержать. Галичині належиться повне освободження зпід ляцького ярма!

ПІДЛО І НІКЧЕМНО БУЛОБ, ДУРИТИ НАРОД ГАЛИЧИНИ КІЛЬКА ЛІТ, ЩО ЙОГО ВОЛЯ БУДЕ ВИСЛУХАНА — И ПОТОМУ ВІДДАВАТИ ТОЙ НАРОД У ЛЯЦЬКУ НЕВОЛЮ В ФОРМІ АВТОНОМІЇ! Се булоби повним банкротством усякої моралі й простої приличности европейських урядів! Просто не стає слів обурення на саму думку про автономічну безличність тих, що смілиб виступити з автономією під Ляхами! Адже ляцькій собаці треба вирвати з горла країну, яку та собака безправно хоче пожерти! Се обовязок тих, що застерегли собі тимчасові суверенні права до Східної Галичини! Се обовязок Аліянтів!

Супроти небезпеки, яка грозить Галицькій справі, повинна наша суспільність скріпити всі свої заходи проти того, аби ляцьким опришкам дісталася Галичина в формі автономії! ТРЕБА ВЖЕ ТЕПЕР НА ВСЯКИЙ ВИПАДОК ГОТУВАТИСЯ ДО КРІВАВОЇ БОРОТЬБИ ПРОТИ ЛЯЦЬКИХ БАНДИТІВ!

22. грудня, 1921. А. Ч.

ҐРОШІ НА БОНДИ

ПОЗИЧКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ НА АДРЕСУ:
DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (2nd Dep.)
1901 COLUMBIA ROAD, N. W., WASHINGTON, D. C.
ТА ПОДАТИ ІМЯ І АДРЕСУ, БОНДИ ВИСТАВЛЕНІ НА 5, 10, 25, 50 ТА 100 ДОЛЯРІВ.

ТОРТУРИ В ХХ. ВІЦІ!

Львівський український дневник „Вперед" у виданню з 22. грудня, 1921, доносить:

В селі **Ліску,** пов. **Комінка Струмилова,** мав місце акт знущання над людиною, що по своїй грозі є рідкостю серед повени катувань.

В тому селі хтось вкрав серед ночі з хати селянинови О. Микитинови (Полякови) штуку полотна і деякі річи. Микитин закликав собі на поміч державну поліцію з Милотина Нового задля вишукання злодіїв. До помочі двом поліцаям стали парубки Юзеф Ярославскі, Франко Ґрех, Казік Ґрех, Міхал Маґач і Теодор Гойнич. Слідство почалося з того, що державні поліцаї випили кілька літрів горівки, а потому покликали на допити підозрених в крадіжі Параньку Івашків, Василя Кардаша, Параньку Дідик, Ілька Дідик і Степана Кушніра. Парубки, що одержали від Микитина по 500 марок платні денно і жандарми, що дістали два кірці пшениці нагороди, мучили згаданих підозрених через 5 днів від 6. до 12. грудня, бажаючи видерти з них призна́ння в крадіжі. Не довідалися нічого, замучені показалися невинними.

Арештованих бито в страшний спосіб. Парубки кололи їх розпаленими голками й шилами, а також розпаленим залізом пекли їм пяти, так що тіла мучених цілі подірвалені.

Паранці Івашків зломили руку, Ількови Діликови викрутили обі ноги (закуті в заліза).

Коли муж Параньки Івашків Андрій довідався про ці знущання, прибіг на місце тортур. Там його посіпаки також зловили і всипали 190 буків, так що Івашків до нині лежить тяжко хорий в ліжку і не може рушитися.

Щойно по 5 днях мук в наслідок благання батька Василя Кардаша Ілька суд в Буську повідомив поліцію, щоби перестала людей катувати.

Тому що арештовані були страшно збиті, суд не приняв їх до арешту. Не приняв їх також і суд в Золочеві. Двох з них поміщено в золочівському шпиталі, других відвезено домів. В шпиталі Паранька Івашків і Ілько Дідик зробили вже передсмертне завіщання.

Злодіїв не викрито. Один з побитих зізнав вправді підчас мук, що продав крадені річи Жидови Майоркови з Ліска, але вийшло на яв, що Майорко взагалі нічого не купував від нього. Катований, щоби вирятуватися від побоїв, приняв на себе ролю злодія.

Бо муки арештованих були неописані. Вершком знущань над ними було те, що товчено їх нігті між дверми, а поміж ногами випалювано волося.

Знані є самосуди між селянами над злодіями і паліями. Але про такого роду муки через кілька днів, як в Ліску, хіба мало хто чув. Самосуди бувають короткі. А тут мучено невинних людий при помочі поліції і наймитів, закажених їдю шовінізму!

ПЛЯНИ ВІДБУДОВИ РОСІЇ Й УКРАЇНИ.

(Кореспонденція „Свободи").

Анґлійська преса доносить, що між плянами, з якими великий німецький промисловець Стіннес приїхав до Лондону, був також плян відбудови Росії й України. Той плян виглядає так: Німеччина домагається від Аліянтів, щоби вони пождали на заплату довгів, які має у них Німеччина. За те Німці зорганізують міжнародну спілку для відбудови східної Европи. Та спілка дісталаб монополь на визиск усіх природних богацт Росії й України, а за те принялаб обовязок, сплатити всі заграничні довги старої Росії. Доходи, які Німеччина малаби з участи в тій спілці, далиб їй можність, заплатити воєнні відшкодовання Аліянтам.

Польська преса дуже занепокоєна сим німецьким пляном. Оден з найлучше редаґованих польських орґанів „Нова Реформа" пише з того приводу:

Не треба тратити багато слів на вияснення значіння сього пляну, якби Німцям удалося виконати його. Користаючи з відбудови, скольонізувалиб вони Росію і на ново утревалиб у ній свої впливи в такий спосіб, що зискалиб не тільки величезну кольонію на сході для свого промислу й торговлі, але також основу для скорої відбудови свого становиска політичного в світі. Чи котрий з урядових чинників польської заграничної політики розуміє ті явища й рахується з їх необхідними наслідками? питає польська часопись і присвячує цілому планови більшу увагу.

Плян Стіннеса — пише — не єсть твором духа того незвичайного орґанізатора. Бо вже в р. 1919 спілка американських банків і промисловців старалася о те. Була це спілка Вандерліпа, яка навіть одержала від большевиків вступні концесії на визиск Камчатки й значних просторів Сибірських. Але до виконання того пляну не прийшло, бо показалося, що Американці мають вправді потрібні на те капітали, одначе не можуть зібрати відповідного числа кваліфікованих робітників, які зналиб Росію й булиб готові їхати туди. Вони звертали ся в тій справі до Німців, які мають доволі багато таких людей. Але Німці відкинули всі предложення Американців і тепер виступили з тим пляном на свою руку.

В Берліні заложено вже централю для зносин зі сходом Европи. Та централя поділена на три секції: 1) лучбову (комунікаційну), 2) секцію праці (відбудови) й 3) секцію торговельно-банково-промислову. До секції праці належать управи головних фахових союзів Німеччини і визначні представники робітничих орґанізацій. Секція торговельно-банково-промислова відбула вже свій зїзд і перевела плян поділу роботи та визначила доставу поодиноких продуктів.

Завдання відбудови сходу Европи велике діло. Бо Росія й Україна цілком знищені. Перше, що там треба зробити, то відбудовати зелізничу сіть. А як вона там знищена, видно з того, що стверджує німецьке міністерство загран. справ. Воно зібрало інформації в тій справі покищо на Україні й твердить, що **зелізнича сіть на Україні знищена в 75%** (значить — в трьох четвертинах!).

Одначе там не вистарчить сама відбудова зелізниць. Щоби пустити зелізниці в рух, треба їх не тільки відбудовати, але й привезти робітників, інжинірів і кваліфікований персонал, бо тамошний розбігся, здеморалізувався або вигинув.

Німеччина має тепер, подібно як инші держави від часу війни, надмірне число зелізничого персоналу. Той надмір персоналу викликає буджетові недобори. А німецький уряд не може його зменчити, бо це демократичний уряд: він залежний від послів а посли залежні від виборців, між якими зелізничники мають велике значіння. Супроти того великі німецькі промисловці виступили з **пляном віддержавлення зелізниць,** або (як злобно його називають противники) з пляном „стіннізації" (від імени Стіннеса). З хвилею, коли зелізниці стануть приватною власністю великих спілок, ті спілки відправлять надмір урядовців і служби і таким чином уздоровлять зелізниці та ще до того зискають окрему армію кваліфікованих працьовників і служби, яка, позбавлена служби в рідні́м краю, мусітиме їхати на заробіток у Росію й на Україну. На тім зискалиб і ті, що поїхалиб туди і ті, що осталиби вдома (бо платня їм булаби значно піднесена) і найбільше Німеччина як держава.

На виконанне того пляну треба, розуміється, грошей. І Німці шукають їх в Америці, де за позичку 250 міліонів долярів хотять заставити свої фабрики. Тому, що за тим пляном стоїть також Анґлія, річ дуже можлива, що він буде здійснений. Бо так Анґлія як Америка бачать у відбудові Росії й України свій інтерес.

Вчера прийшли сюди депеші з Парижа, які доносять, що **Лойд Джордж повідомив уже офіціяльно Францію про те, що без допущення Німців до відбудови Росії не буде правдивого мира в Европі.**

У Відні, 22. грудня, 1921.

Др. Осип Назарук.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЩО ПОКАЗАЛА КОНСКРИПЦІЯ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ?

(Спеціяльна кореспонд. „Свободи").

Конскрипція, яку терором перевела Польща в Східній Галичині, показала нам „приязнь" Польщі до Українців, показала нам, що Українцям невільно зватися „Українцями", показала нам єще раз, що Польща не жахаєся жадних лайдацтв, коли ходить о знищенне Українців. Конскрипція переконала нас єще раз, що всякі балачки про автономію, федерацію і инші грушки на вербі є лише глупими, пустими словами. Се все ми давно знаємо і тому конскрипція як нове польське лайдацтво річ не нова; для тих однак, що хотять видіти в варшавськім вовкови спокійне ягня, повинно се бути останною лекцією на тему „польської приязни", як що попередних лекцій їм замало.

Та конскрипція показала єще одно, що для нас має велике значіння. Конскрипція показала, **що український народ в Галичині мимо польського терору не упав на дусі, не зломився, не пристав на середині дороги, не покинув свого прапору, а бореся з єще більшою відвагою о свої права і на кождім кроці показує ляцькому наїзникови, що Східна Галичина належиться йому а не ляцькій Татарві!**

Український селянин притягнений силою до польського комісаря, окружений багнетами ляцьких здичілих „оброньцуф Европи", не боїться сказати, що він є Українцем, горожанином української републики. — Українська селянка не боїться наставленого революера, а навіть побита польськими псами заявляє сміло, що конскрипційного аркуша не виповняє, „бо є Українкою, горожанкою Східної Галичини, що є під окупацією Польщі". Цілі села, повіти ухилялися від конскрипції. Честь усім тим витревалим борцям. Се найкрасша запорука, що наша справа побідить!

Саме тепер, як доносять часописі, випрацьовала польська міжміністеріяльна комісія новий проєкт „автономії" для східної Галичини. Міністер Скірмунт має мати наради з провідниками партій, а відтак заміряє виїхати до Парижа, щоби позискати Антанту для свого пляну. Хотяй проєкт польських соціялістів пішов „до коша", то Польща все таки думає дальше над тим, бо предчуває, що справа Східної Галичини стане предметом нарад Найвисшої Ради в половині січня 1922 р. В кождім разі ся справа мусить бути незабаром полагоджена і тому Польща хоче випередити рішення Найвисшої Ради і полагодити самій цілу справу в спосіб практикований у Вільні. Коли би Українці в Східній Галичині могли свобідно висловити свої бажання, то усі ті пляни Польщі знайшли би судьбу миляної баньки, бо український нарід в Галичині сказав ясно при конскрипції, що не хоче жити з Польщею під одним дахом. Та тисячі Українців вписано як Поляків, що усіх Українців вписано що вони уважають себе за горожан Польщі і якраз на підставі тих польських крутієтв, Польща буде домагатися згоди Антанти на цілковите закріпощення східної Галичини. Наші галицькі брати не можуть наразі більше зробити понад се, що зробили. Решта припадає нашому правительству і американським Українцям. В тій рішаючій годині американські Українці покажуться не гіршими від своїх галицьких братів і виступлять одною фаланґою против польських брехонь і забаганок. **Галицькі Українці хотяй під польським багнетом держать високо народний прапор. Поможім їм усі ми, що живемо на волі хотяй під чужим дахом!** С.

Франкфурт н. М., 19. грудня, 1921.

О. Кониський.

Я НЕ БОЮСЬ ТЮРМИ.

Я не боюсь тюрми і ката,
Вони для мене не страшні.
Страшніш тюрма у рідній хаті,
Неволя в рідній стороні.
Мені не встид носить кайдани
За волю краю і братів.
То сором—золоті жупани
Носить, нанявшись до катів.
Нехай нас мучать і катують,
А слова правди не убють;
Нехай кати всі бенкетують,
Час прийде—разом пропадуть...
Що нам тюрма?!—То слава наша,
Ми всі тепера у тюрмі,
Всі пєм одну ми скорбну чашу,
Одна вона—тобі й мені;
В кого є совість і надія
Того ся чаша не мина,
Той випити її зуміє
Усю, усю, додна, до дна.
Кого у краще віча гріє,
Тому ся чаша не страшна,—
Вона прибавить ще надії
І більше укріпить вона.

РОЗВЯЗАННЄ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО ЗЇЗДУ У ЛЬВОВІ.

В четвер, дня 22. грудня, 1921, розпочались у Львові надзвичайні загальні збори товариства „Союз Українок". На збори прибули численні делеґатки і відпоручниці українського жіноцтва з цілого краю. Явились також делеґати з Відня, Праги, Буковини, представниці придніпрянського жіноцтва з ріжних центрів української еміґрації в Польщі. Велика саля „Народнього Дому" битком заповнилась.

Збори відкрила короткою промовою гром. ОЛЕНА СІЧИНСЬКА, а по ній промовляла КОНСТАНТИНА МАЛИЦЬКА, яка привитала прибувших на збори.

До почетної президії вибрано: ОЛЬГУ КОБИЛЯНСЬКУ, СОФІЮ РУСОВУ, ОЛЕНУ СІЧИНСЬКУ, МАРІЮ ЧЕРНЯХІВСЬКУ.

Предсідателькою зборів вибрано КОНСТАНТИНУ МАЛИЦЬКУ, її заступницями: ВОЛЬСЬКУ-МУРСЬКУ І ЦІПАНІВСЬКУ; секретарювали: М. КУЛЬЧИЦЬКА, С. САВИЦЬКА і ЄЗЄРСЬКА.

По виборі президії, розпочались привіти писменні й устні. Відчитано привітні писма від жіночих гуртків з Відня, з Підкарпатської України, від Ольги Кобилянської, Уляни Кравченко, Ольги Галичанки, від українських культурно-освітних товариств та гуманітарних інституцій і т. д. Крім того зложено устні привіти від поодиноких жіночих орґанізацій з провінції та деяких політичних партій. Іменем української соціял-демократії і редакції „Вперед" привитала зїзд Стефа Пашкевич.

По привітах почався реферат гром. МІЛЄНИ РУДНИЦЬКОЇ-ЛИСЯКОВОЇ на тему: „Жінка в громадському життю".

Референтка подала обширний огляд жіночих змагань до здобуття політичних прав, зокрема основнійше спинилась над положенням українського жіноцтва в минулому й теперішньому. Цілию жіночого руху, казала вона, повина бути сильна жіноча орґанізація, яко переходовий стан, участь у загальному політичному русі і нинішних партіях та активна праця в піднесенню народніх мас. Вкінці згадала референтка про відношенне жіноцтва до всіх актуальних питань переживаного моменту.

Кінцеві виводи референтки не припали до вподоби ПРИСУТНОМУ НА САЛІ КОМІСАРЕВИ ПОЛІЦІЇ. Кілька разів перебивав він, навіть у такому місці, як „українським центром мусить бути Київ", А ВРЕШТІ ВІДІБРАВ РЕФЕРЕНТЦІ ГОЛОС.

Крок комісаря викликав зрозуміле обурення на салі.

ВВАЖАЮЧИ СЕ ДЕМОНСТРАЦІЄЮ ПРОТИ СВОГО РОЗПОРЯДКУ, КОМІСАР БЕЗ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗВЕРНЕННЯ УВАГИ РОЗВЯЗАВ ЗБОРИ.

Учасниці, серед співу, залишили салю.

ПОЛЯК ПРО „ПОЛЬСЬКИХ ГЕРОЇВ".

В польській пресі пишеться тепер багато про брошуру вшехпольського соймового посла Заморского, видану в Америці, в якій він дає просто сензаційні інформації про польську армію та про найвищі репрезентовані круги польської держави. „Ґазета Вечорна" вважала за потрібне подати деякі з наведених фактів в брошурі Заморського і сама признає, що „там вгорі щось не в порядку, що найвища польська національна репрезентація престала здавати собі справу зі своїх найвищих завдань".

„Пан Пілсудский — читаємо на стор. 30. в брошурі Заморского — провадив війну з большевиками, бо війна давала його соціялістам час здезорґанізувати край. Та всеж таки він уважався приятелем большевиків і таксамо мабуть уважається він приятелем Німців". А про польську армію пише Заморский таке: „Соціялістичні офіцири, яке не перейшли до большевиків, почали ширити замішаннє і трівогу, щоб перепустити большевиків через цілу Польщу. Рівночасно простий жовнір ходив босий і обдертий, а польські соціялістичні офіцири дожидали поки той стомлений жовнір не покине фронту і зі зброєю в руках не прийде порахуватися з урядом і соймом". Молодь в польській армії складалася після Заморского „з молоді соціялістичної і з ріжних суспільних шумовин, з людей, що вийшли з кримінапу або з цілком недозрілих молодиків. Стрільці відпекувалися від польськости. Між польськими стрільцями було повно злочинців, до яких горнулися злодії і всякі инші бандити, бо надила їх надія доброго життя на чужий кошт і слава героїв, що мала покривати звичайну охоту грабовання".

В инших місцях читаємо: „Побіч убивання Поляків займалися сі польські стрільці грабунками та насилуванням дівчат мимо того, що привезли зі собою багато Жидівок з Кракова. Сі польські стрільці починали своє військове званне від ограблювання та вбивання своїх власних земляків".

При обговорюванню сих виривків з брошури Заморского наводить ще „Ґ. В." голос вшехполяка Строньского в сій справі. Він каже: „В брошурі Заморского є багато тверджень, очеркнень і висказів без сумніву дуже острих, нераз цілком невмістних. Але в усіх справах, що їх там порушується, є неоспоримі важкі провини групи, що гуртується коло начальника держави. Розгорнення всіх тих справ перед судом булоби для обжалованого табору і для польської армії — вбивче".

До сеї характеристики польської армії, написаної польським послом, не треба багато додавати. Слід підчеркнути, що є ще в Польщі люде, які мають цивільну відвагу сказати правду навіть своїй армії. І такій армії віддали аліянти „під опіку" Східну Галичину тай четвертий рік держать її під владою злочинців.

ЗАМАВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС
ІЛЮСТРОВАНИЙ НАРОДНІЙ
КАЛЄНДАР
ТОВАРИСТВА
„ПРОСВІТА"
НА 1922 РІК.
Ціна 75 центів з пересилкою.
Пишіть на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand St. Jersey City, N. J.

Пашпорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотаріяльна.
T. J. HRYCEY CO.,
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA.

ЧИ Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТИ ВІДДІЛ У. Н. СОЮЗА

НАЙБІЛЬШОЇ І НАЙСОЛІДНІЙШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ РОБІТНИЧОЇ?

ЯК НЕМА, ТО КОЖДИЙ СВІДОМИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН ПОСТАРАТИСЯ, ЩОБИ ЗАСНУВАТИ ЙОГО.

ДО ЗАСНОВАННЯ НОВОГО ВІДДІЛУ У. Н. СОЮЗА, ПОТРЕБА НА ПОЧАТКУ НЕ МЕНШЕ ЯК 6 НОВИХ ЧЛЕНІВ.

ПО БЛИСШІ ІНФОРМАЦІЇ ТРЕБА ЗГОЛОШУВАТИСЯ ЛИСТОВНО НА АДРЕСУ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА:

I. KASHTANIUK,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

NEW YORK, N. Y.

Заходом **Укр. Бр. св. Володимира,** від. 130 У. Н. Союза в Ню Йорку, Українське Тов-о „Жіноча Громада в Ню Йорку" відограе **в суботу, дня 14-го січня 1922 р.** (на Укр. Новий Рік) в Укр. Нар. Домі, 217-219 East 6th St., New York, N. Y. представленнщ **ПРОКЛЯТА ДОНЯ,** драма в 3-ох діях з сільського життя зі співами і танцями, А. Й. Початок о годині 7.30 вечером. Вступ: І-рядні крісла 75 центів; II-рядні 50 цнт. **По представленню баль.** Шановна громадо! Проситься не опустити сего представлення, котре буде поставлене другий раз в Народнім Домі на бажанне публики. Половина чистого доходу призначена на будову дому тим, котрі клали свое життя на жертвеннику вітчини а нині, ті без рук, без ніг, без очей, не мають де ложки страви дістати і голови своеї притулити. Тож приходіть всі і поможіть інвалідам! — КОМІТЕТ. 8-10

NEW YORK, N. Y.

На удержанне і науку сиротам в Галичині, відограеться **в неділю, дня 15. січня 1922 р.** в Українськім Народнім Домі, 217-19 Іст 6-та улиця, Ню Йорк, Н. Й., представлення: **НА ЧУЖИЙ КОРОВАЙ ОЧИЙ НЕ ПОРИВАЙ,** жарт на одну дію і **„РІЗДВЯНА НІЧ",** комедія на одну дію, Старицького. Початок точно о годині 5.30 вечером. **По представленню баль.** Вступ 65 цнт. Режісер: В. Карпович. 10

О численну участь запрашае

Комітет Помочи Сиротам в Поморянах.

КУПУЙТЕ КАЛЄНДАРІ

НА РІК 1922

Календар Українського Народного Союза ....60 цт
Календар Сирітського Дому з Філаделфії ......60 цт.
Гумористичний Календар Козака Чорнохліба ....60 цт
Календар Приятель Жовніра ....50 цт.
Ілюстрований сатирично-гумористичний Календар „Будяк" зі Львова ......25 цт.
Календар Стінний з портретом Івана Франка....30 цт
Календар Стінний з портретом Т. Шевченка....30 цт.
Календар стінний з релігійним образом Пресвята Родина ....30 цт.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

BASIL HRISHKO,
437 N. 6th Ave., Scranton, Pa.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

ЧЛЕНИ ДИРЕКТОРІЇ ПРОТИ ПОЛІТИКИ ПЕТЛЮРИ.

(Витяг з протоколу засідання Директорії У. Н. Р., скликаного старшим по віку членом Директорії А. М. Андрієвським 8-го грудня 1921 року).

I.

Взявщи на увагу:

1. що згідно з законом 28-го січня 1919. року органом Найвищої влади У. Н. Р. е Директорія;

2. що утворене Директорією Правительство У. Н. Р. з причини окупації куранської території російськими большевиками перенесло свою діяльність до Польщі, куда вибув також один член Директорії — С. Петлюра, і що таким чином сей державний апарат У. Н. Р. місцем свого осідку мае територію Польщі;

3. що в наслідок мирового рижського договору член Директорії С. Петлюра й реформований ним кабінет міністрів не мають можливости правної, а в останній час і фактичної провадити державну роботу, через що державний апарат належно не функціонуе, Ми, уповноважені на те Трудовим Конґресом, стоючи на ґрунті закону 28-го січня 1919. року, постановили: налагодити роботу Державного Центру У. Н. Р., виконуючи тим обовязки Директорії, зазначені в вище згаданому законі, з тим, що відсутні члени Директорії можуть приеднатися до співробітництва.

Директорія У. Н. Р.

Підписали: А. М. Андрієвський в. р., А. Макаренко в. р., проф. Ф. Швець в. р.

Скріпи: За Державного Секретаря: Тодот Галіп-Гафенко.

М. Відень, 12. грудня 1921.

II.

До Українського Громадянства У. Н. Р.

В наслідок рижського договору Польщі з Московією тимчасово утворений на польській території державний апарат У. Н. Р., яким керував член Директорії У. Н. Р., С. Петлюра, разом з утвореним ним кабінетом міністрів, мусів припинити свое урядовання.

Щоб виконати суверенну волю Українського Народу, виявлену в тимчасовім основнім законі, ухваленім Трудовим Конґресом в Київі 28-го січня 1919. р., Ми, Директорія У. Н. Р. в законом передбаченому складі нище підписаних членів вважаемо необхідним виконувати обовязки, покладені на нас силою вище вказаної Конституції 28-го січня 1919. р.

Сього закону Директорія буде пильно додержувати, не одступати од нього й виконувати точно, віддано й незмінно, як единую, незмінну суверенну Волю Українського Народу. Загально відомі політичні помилки, що так багато заподіяли шкоди українській справі, до яких спричинився С. Петлюра і реформований ним на терені Польщі кабінет міністрів, — відійшли в царину минулого.

Принявши на себе обовязок дбати про добробут України в її внутрішних і міжнародніх справах, Директорія ставить своїм завданням провадити щиро-національну політику до скликання на Україні Всенароднього Парляменту на підставах вказаних в 5. ст. Конституції 28-го січня 1919 р.

Сього вимагае український нарід, який увесь час провадить повстання проти окупантів за свою незалежність з власної ініціятиви і з власною орґанізацією.

Пробуваючи за кордоном в тяжких і дуже несприятливих для роботи обставинах, Директорія приступае до праці з невеликими й невистарчаючими для великої справи силами, в повній надії на те, що Українське Громадянство, як на Україні, так і за кордоном обеднаеться, піддержить і допоможе їй як організовано, так і з окрема кожен по своїй змозі, силі і здібности для спільної, солідарної, творчої роботи. В повній свідомости суверенних прав Українського Народу і своїх обовязків, Директорія кличе воїх: забути моральні й матеріяльні кривди, заподіяні кому з громадян У. Н. Р. за останні часи несвідомо урядовими чи приватними особами, не платити злом тим громадянам, які несвідомо або проти своеї волі спричинилися шкідливим кроком проти української державности, одкласти геть на сей важний час партійні поділи, спори й роздори, особисті рахунки, образи, егоїзм і всім, як синам одного великого народу обеднатися і стати одною лавою на спільну, творчу роботу для порятунку й добра народу й Вітчини в її скрутнім, тяжкім, ускладненім і небезпечнім становищі.

Директорія кличе всіх громадян України без ріжниці народности й віри обеднатися в тяжку годину коло одного рідного всім імени — України, коло одного спільного всім святого гасла — Незалежної Української Держави з повним суверенітетом в ній Українського Народу — для обеднаної патріотичної праці на щастя дорогої всім Вітчини.

М. Відень, 12. грудня 1921.

Директорія У. Н. Р.

Оригінал підписали: А. М. Андрієвський в. р., А. Макаренко в. р., проф. Ф. Швець в. р. Згідно з оригіналом: Тодот Галіп-Гафенко.

United American Lines Inc. JOINT SERVICE WITH Hamburg American Line

ПРЯМО З НЮ ЙОРКУ ДО ГАМБУРГА.

Найкоротше получення до всіх портів Центральної Европи

ЩОТИЖДНЕВІ ВІДІЗДИ ЩО ЧЕТВЕРГА

з Pier No. 86, No. River, 46th St., New York о 12 год. в пол.

"MOUNT CLAY"	"HANSA"
"MOUNT CARROLL"	"BAYERN"
"MOUNT CLINTON"	"WUERRTEMBERG"

Кабіни з 2, 4 і 6 ліжками на всіх повисших кораблях. Обширні їдальні, галі розривкові і спацерові поклади для ужитку подорожних 3-ої кляси. На кораблях HANSA, BAYERN і WUERTTEMBERG е кілька спеціяльних виставних кабін. Для забезпечення собі шифкарти пишіть до наших агентів або

UNITED AMERICAN LINES, Inc..

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧИТАЛЕНЬ І БІБЛІОТЕК.

Хто потребуе українських книжок для Читальні чи Бібліотеки, най віднесеться у сій справі до Книгарні У. Н. Союза в Ню Йорку. Там е найбільший вибір української літератури, а й згадана книгарня дае на таку ціль зокрема назначений опуст на всіх книжках, що е у неї на складі.

Пишіть по катальоґ книжок та близші інформації на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 East 7th Street, - - - - New York, N. Y.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

КРОВ ЗА КРОВ

НА ЗАПОРОЖУ.

Оповіданне з другої половини 17-сотих років.

(Продовженне).

(17)

— Плян добрий, — сказав Батюк. — Лиш коби твому хлопцеви поталанило перебічи Донців, та міст спалити, заки вони наспіють.

— Зробить, безпечно зробить. А ні, то таки здоженемо їх. Верховий скорійший, ніж мажа. Бачу, в тебе якісь козаки. Богато їх? Підуть з нами?

— Се проїзжі козаки. Десять Гетьманців і Два Січовики. Окрім того е десять козаків з паланки, що проводять рибалок. У мене самого чотири козаки... Разом маемо двайцять шість. З рибалок і мисливих буде можна вжити не більше, як пятнайцять. До них можу додати пяти-шість чабанів. Таким способом піде відси сорок і сім хлопців. Гі, твій син і сім хлопів на місци, дасть разом пятьдесять і шість мужа. Гадаю, що проти сорок Донців вистане... ще й тото скріпить нас, що ударимо на них не ожидано.

— Було би досить. Але гадаю, що нас буде ще більше, — додав Калмик. — Їдучи сюди, я запалив фіґуру, щоби заалярмувати вас і сусідів. Як не надтягнуть сюди самі, заки рушимо, то з дороги розішлемо по них гонців. Настигнуть нас в пору.

— Гадаю, що сусіди всі будуть приготовані, бо ми тут мали пригоду з Москалем-конокрадем і чамбулик Татар був в околици появився. Як побачили горіючу фіґуру, то певно всіли на коні і пришлють до мене наспитати, яка то небезпека. Ті, що прийдуть до мене, нехай таки тут лишаться, бо, ануж, Татари справді наскочать? Разом з моїми чабанами й конюхами, яких тут лишу, вистане, щоби оборонитися від того чамбула, про який мені говорено.

До походу не треба було ніяких приготовань. Коня кождий мав під рукою, збрую коло себе. Треба було лище запастися харчами. Але й се не тревало довго. Параня відчинила комору і видала весь хліб який був, солонини з пів пацюка, вуджену оленину, кашу і товариство рушило в дорогу. По дорозі пристало до них ще одинайцять козаків заалярмованих фіґурою. Через ріку і через гору аж до другого броду мав провадити Калмик. Коли станутъ на місци, військовий провід мав обняти Січовик Недоля.

Над ріку прийшли разом з хлопами знищеної оселі, вже як стало дніти. Міст був спалений. Виразні сліди кінських копит і возів показували, що похід Донців, як се Калмик предвидів, звернувся ід півночи, щоби горі рікою окружити гору і зайти до броду по тім боці гори. Зате Калмиченка, що мав ждати по тім боці ріки, щоби дати знати, чи той бік безпечний, не було.

— Може він коло броду? — замітив Аюкай неспокійний. — Заждіть тут усі. Я, поки що, сам піду на той бік. Подивлюся, чи воздух чистий і де мій син.

Калмик звернув коня в лозник і за часок появився на тім боці. Почвалав дорогою напеpед, переїхав гору аж до другого броду, але по сині ані сліду було.

— Щось не добром то пахне — сказав, коли вернув до козаків. — Син пропав, так що не лишив жадного знаку. Сумніваюся, чи попав у руки тих, за котрими гонимо, бо їх тоді тут ще не було. Хиба з того боку зявився хтось инший, саме тоді, коли він палив міст. Може забрав, або й вбив його.., Ратуючи других, я готов втратити сина... За мною! Їхати гусаком, точно оден за одним. Хто на долоню схибить в той чи сей бік, застрягне в багні так, що його людська сила не витягне.

Ріку перебрили без ніякої пригоди і, ще сонце не зійшло, а вони вже станули по тім боці гори коло другого броду. Провід обняв тут Недоля.

Калмик знов пішов глядати слідів сина. Тепер пустився дорогою, що від броду вела ід сходови, в землі Донців. Були там досить свіжі сліди кінських копит, але сліду синового коня не бачив. Зайшов аж до місця, де дорога від броду сходилася з дорогою від моста. Тут він вперве побачив слід. Оден цьвях, котрим була прибита підкова правої передної ноги коня Калмиченка, мав дуже велику тригранну головку. Слід сеї підкови був в глині. Пильно призираючися, Аюкай помітив, що син взяв у ліву руку, в ліс. Пішов і він туди. По кількох кроках в корчах залопотіло... Се схопилося ціле стадо ворон. Калмикови неначе хто проколов серце і горло стис кліщами. Він знав, що се значить. Там пирували ворони... там був труп... звірячий або людський. Затрівожений скочив у місце, з котрого виполошив ворони і побачив убитого коня. Пізнав його. Се був кінь сина. Придивився йому близше... був поцілений двома кулями. Одною в бік, другою в шию. Став пильно призиратися слідам навкруги коня. Сліди свідчили без найменшого сумніву, що тут була боротьба. Знайшов відтиски чобіт сина і ще трех осіб. Ідучи дальше за слідами, вийшов на дорогу. Тут сліди всіх чотирох вели ще пару кроків до слідів трох коний. Дальше йшли тілько сліди коний і оден слід пішохода, його сина.

Калмик здогадався, що сталося. Син скрився перед трема Донцями в лісі. Вони вислідили його, коня застрілили а його самого полонили і забрали з собою.

— Ну! Добре, що живий, — шепнув до себе. — Вже я його дістану назад. В найгіршім разі виміняю за Донців, котрих певно дістанемо в наші руки.

Козаки вже стояли коло броду по тім боці ріки. Калмик вернув до них і розповів їм, що знайщов. Недоля післав його тепер здоганяти двох козаків, яких вислав навстріч Донцям, щоби підглянули, де вони тепер. Все уло ліпше, як з ними був Калмик, що ліпше ніж козаки знав сі сторони. Розставивши стежі по сім і тім боці ріки, Недоля зібрав решту коло себе, щоби як устроїти засідку на Донців, коли надійдуть і стануть переходити брід.

— Передусім, — промовив Недоля — я не хочу проляву крови. Як тілько буде можливе, треба з ними справитися без трупів.

— Панькатися з ними?! — крикнув хтось з козаків. — Не діждуть. Не пустимо ні одного живого!

— Як порішить товариство, так і буде! — перебив Недоля. Поки що, не перебивай, бо я говорю. Тепер я тут отаман. Скінчу, то і ти скажеш свое. Рота нікому не затулю. Всі вискажуть свою думку... Між вами буде не оден такий, що не схоче випустити ні одного живого.

— Таки не пустимо! — обізвалося кілька голосів.

(Далі буде)

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

CUNARD-ANCHOR

Найбільші, найскорші кораблі в світі. Найчемнійша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусіднім місті находиться наш місцевий агент.

До Польщі, Литви, України і всіх прибалтійських країв через Гамбурґ:

SAXONIA ....Jan. 21
Кабіна $135; III. кляса $103.50. Такса $5.00.

ЧЕРЕЗ CHERBOURG & SOUTHAMPTON, LIVERPOOL & GLASGOW

ALGERIA ....Jan. 21
SCYTHIA ....Jan. 26
ASSYRIA (з Boston) ....Feb. 4
AQUITANIA ....Feb. 7

Через Анґлію або Гамбурґ до Данціґу $106.50; Лібави $110.00. Такса $5.00.

ПРАЦЮЙТЕ — ЩАДІТЬ

СТАНДАРД БАНК
Оснований 1882 р.
УРЯДОВА ЩАДНИЦЯ ДЛЯ ФОНДІВ ДЕРЖАВИ І МІСТА НЮ ЙОРКУ.
ЗАСОБИ ЗВИШ $2,500,000.00.

ПРИЙМАЄ ОЩАДНОСТИ І ПЛАТИТЬ 4% Процент виплачує в місяцях січни і липни.

Повисші факти удовідняють, що наш Банк есть найвідповіднійшим Банком, в котрім можете безпечно ульокувати свої ощадности.

Не зволікайте, прийдіть ще нині, вложіть свої гроші до нашого Банку, а одержите процентову вкладкову книжочку.

Всі гроші ульоковані в нашім Банку до дня 31-го січня, принесуть Вам процент від дня 1-го січня.

Пересилаємо гроші до всіх частий українських земель і виплачуємо в краєвих монетах, як рівнож пересилаємо і доручуємо ДОЛЯРИ.

ПРОДАЖА ШИФКАРТ — БЮРО НОТАРІЯЛЬНЕ

В нас працюють українські урядники, приходіть і розмовтесь в рідній мові. Банк отворений до 8-мої години вечером.

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

Завідатель ляборатории, ДР. М. КЛАР.

ГОДИННИКИ ДАРОМ
ГОЛОВНА МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ
СВ. МИХАЙА
РОЗДАЄ ДАРОМ ГОДИННИКИ
— ПІДЧАС СВЯТ —
РІЗДВА І НОВОГО РОКУ

КОЖДОМУ ПОКУПНЕВИ, КОТРИЙ КУПИТЬ ВІДРАЗУ ЗА 15 ДОЛЯРІВ РІЖНИХ ЛІКІВ І ПРИШЛЕ НАМ 25 ПРАВДИВИХ АДРЕС СВОЇХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИШІВ, ПРОЖИВАЮЧИХ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ.

ДЕЯКІ ЛІКИ НАШОЇ ЛЯБОРАТОРІЇ:

Маґічний КРЕМ І МИЛО для краси лиця від угрів, прищів і веснянок	$1.25
ВОЛОСОРОС для росту й укріплення волося	$2.00
НИЩИТЕЛЬ ВОЛОСЯ з лиця і тіла у мущин і жінок	$1.00
ЗАКРАСКА СИВОГО ВОЛОСЯ, на всі барви, щоби бути молодим, одна фляшка	$3.00
МАСТЬ від КОРОСТИ, прищів і лишаїв тіла, банька	$2.00
РЕВМАТИН, натиранне від ревматизму, ломоту тіла, простуди рук і ніг, фляшка	$2.00
ПІҐУЛКИ від ревматизму, простуди і болю голови, банька	$3.00
ЖОЛУДКОВИЙ БАЛЬСАМ від катару жолудка, болів під грудьми і черева, фляшка	$2.00
ЖИТТЄВИЙ БАЛЬСАМ СВ. МИХАЙЛА для очищення зараженої і зіпсутої крови від венеричних недуг, фляшка	$3.00

Коли Ви не можете зробити замовлення на 15 долярів з висше наведених ліків, то ЗАЖАДАЙТЕ нашого повного КАТАЛЬОҐА хронічних, венеричних і инших недуг.

Гроші, адреси і замовлення адресувати:

ST. MICHAEL MEDICINE CO., CARLSTADT, N. J. DEP. SW.

ПОСИЛАЄСЯ ГРОШІ
ПО НАЙНИСШІМ ДЕННІМ КУРСІ.

ШИФКАРТИ на всі лінії спродаються по компанічних цінаш як і самі компанії.

ПЛАТИМО ПРОЦЕНТ від Доляра на депозитах.

ВСІ НОТАРІЯЛЬНІ СПРАВИ полагоджуєся сумлінно.

ПАПЕРИ ДЕКЛЯРАЦІЙНІ виготовляємо скоро.

MOKRAY BRODERS Банкері під Державною Контролею.

MOKRAY BROTHERS BANKERS
150 SECOND ST. Bankers PASSAIC, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Знайте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаєсь до науки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьтеся з нами. Офіс отворений і в неділі.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.
Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть по катальоґи
ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ШИФКАРТИ

продаємо як і по компанічних цінах на всі лінії до Галичини із Галичини і до всіх частий світа.

ПАСАЖИРІВ, котрі їдуть до краю ми стрічаємо на стаціях, забираємо їх на нічліг до власного чистого і здорового еміґраційного дому, опікуємо ся їх пакунками, котрі на жадання також асекуруємо і перетримуємо їх пакунки безплатно у своїм стороджі аж до дня відїзду корабля.

ПАШПОРТИ вистараємо ся зовсім безплатно.

ГРОШІ посилаємо до всіх місцевостий рідного краю по денним курсі телеграфічно, чеками і почтою і даємо за гроші повну гаранцію. Після доручення гроший даємо оригінальні посьвідки від осіб, котрим переслано гроші.

ВСІЛЯКІ старокраєві справи судові і нотаріяльні усвіщно полагоджує наш нотар.

Також у всіх прочих справах уділяє совісної поради і дає чесну, скору і точну обслугу найстарший

УКРАЇНСЬКИЙ БАНКИР
на розі Третої Евні і 6-тої улиці в Ню Йорку.
HENRY C. ZARO, Banker
39 Cooper Sq. Dt.U. New York

ДОПИСІ

ШАМОКІН, ПА.

Гостина митрополита Шептицького в нашій громаді.

В місцевій американській газеті „Ді Шамокін Діспеч" (з вівтірка, 3. січня 1922) находиться на першій стороні осьтака стаття:

„На поклик пралата зібрано тут для голодуючих дітий понад $1.500. — Шамокін відкликнувся щедро, вислухавши промови архиепископа Шептицького про страшні обставини, істнуючі у Східній Галичині. — Церковне богослуженнє і гостинний обід.

„Прибувши тут в ціли зібрання жертв для 32.000 сиріт і вдів, котрі примирають з голоду і холоду в краю Українців, Східній Галичині, ґраф Андрій Шептицький, архиепископ Львова і примас Галичини, котрого називають другим „Вінцентим де Поль" і „Божим чоловіком", упевнився вчера, що його заклики до Шамокінців у справі обездолених не були даремні.

„Наглядний доказ того було видно на вчерашній гостині в готелю Ґремар, коли адвокат Іван Копистянський, яко предсідатель місцевої української церкви, передав архиепископови чек на $300. Инші товариства і поодинокі громадяни міста зложили також свої датки, так, що зібрана доси квота перевисшає $1.500 (більшу половину сеї квоти жертвували чужинці — О. С.).

„Архиепископ прибув тут в неділю вечер (о год. 8.42) і відїде відси до Ґарісбурґа (столиця Пенсильвенії — О. С.), де забавить кілька днів і переїде відтак до Ню Йорку. В Америці він задержиться около три місяці, а потім поїде до Полудневої Америки й Австралії, де буде апелювати в користь голодуючих свого краю.

„Вчера був великий день для кождого християнина. Українська церква була заповнена народом так. що і стоячих місць забракло. Були не лише місцеві громадяни, але і з околичних місцевостий. Першу Службу Божу відправлено о 10-тій годині перед полуднем і тоді уділено вірним, яких було понад 1.000, папського благословення. О годині 10.30 розпочалася соборна Служба Божа, яку правив о. Петро Єзерський в присутности архиепископа. Асистували слідуючі священики: о. Михайло Капець з Маріон Гайтс, о. Іван Фекула з Фраквіл і о. Володимир Уляницький з Елмайри, Н. Й. Діяконували: о. Осип Боярчук з Мт. Кармел і о. Ярослав Скроцький із Ст. Клейр.

„Дві проповіди, одна архиепископа, а друга місцевого душпастиря української церкви, о. Володимира Сполітакевича, й инші церемонії протягнули богослуженнє аж до години 1.30 пополудни. Архиепископ, по привитанню парохом, говорив по англійськи про обставини в Галичині і про свої пригоди яко трилітного вязня на Сибіри. Відтак виголосив горячу просьбу в імени 32.000 сиріт і вдів, котрі знаходяться в безвихіднім положенню, і представив яркими красками образ нужди того краю, який був три рази в облозі і пережив усі страхіття ворожих армій. Увільненнє архиепископа з неволі наступило з упадком російського правительства. Повернувши до свого рідного краю, він побачив гірку долю свого народу і першим своїм ділом уважав за відповідне віддати на ратунок нещасних усе те, що лишилося з його невеличкого майна. В слід за тим прийшла рішуча постанова віднестись особисто до всіх країв світа за підмогою для своєї безталанної пастви.

„Архиепископ прибув до готелю Ґремар, місця гостини, около 2-гої години, де привитали його горячо кількадесять духовних і світських громадян. По формальнім представленню присутних розпочався гостинний обід, о годині 2.15.

„Побіч архиепископа, котрий сидів на великім фотелю, над яким був бальдахим краски американських і галицьких (синьо-жовтих) прапорів, сиділи: епископ римсько-католицької церкви ґарісбурської дієцезії, Филип МкДевіт, і монсиньор М. М. Гасет, парох місцевої церкви св. Едварда. Судовий прокуратор Карло К. Морґанрот, знаменитий бесідник, а особливо вчера, уділив голосу міському посадникови, д-рови А. Дж. Шіслерови, котрий привитав високого церковного достойника офіціяльно в імени міста. Відтак промовляли по черзі: монсіньор Гасет, завідатель шамокінського шпиталю др. Джордж В. Різ, кулпмонтський парох о. Йосиф Дж. Петрович, адвокат Іван Копистянський, епископ МкДевіт і о. Сполітакевич, котрий подякував усім присутним за їх готовість стати до помочі Українцям.

„Одною з приємних подій сеї гостини була музика, виконана орхестрою ім. Лисенка під дириґентурою Осипа Семана". О. С.

30
WASHINGTON
є осідком Патентового Уряду Злуч. Держав і наша НАЙБІЛЬША українська патентова канцелярія є тому ЛИШЕ в Вашинґтоні близько Патентового Уряду, щоби залагоджувати Ваші патентові справи особисто як НАЙСКОРШЕ, НАЙУЦТИВШЕ, НАЙТАНЬШЕ І НАЙЛІПШЕ.
Імя A. M. WILSON є звісне через 30 літ.
Пишіть днесь по нашу БЕЗПЛАТНУ українську книжку о винаходах і патентах:
A. M. WILSON, Inc.,
Successors to the late A. M. Wilson
PATENTS
310 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Короткий вічевий звіт.

Минувшої неділі, 8. січня, відбулося в Укр. Нар. Домі в Ню Йорку українське народне віче в справі протесту проти наїзників на українські землі і вислання телеграми в тій цілі на конференцію в Кан у Франції.

Це віче скликав комітет щойно заснованої „Ліґи Амер.-Укр. Горожан і Ветеранів" в Ню Йорку.

Помимо того, що крім маленького оголошення в „Свободі" і пригадки в церкві не було більше аґітації за цим вічем, простора саля Нар. Дому була переповнена.

Вічем проводив предсідатель „Ліґи", тов. Юліян Павчак; секретарював П. Задорецький.

По рефератах, які виголосили др. С. Демидчук і тов. Василь Мандзюк, ухвалено одноголосно слідуючі резолюції:

1. Тому, що безправний стан, заведений польськими властями у Східній Галичині і в других українських землях, грозить заворушенєм у Східній Европі, ми, американські горожани українського походження, разом з Українцями, мешканцями міста Ню Йорку, зібрані на своїм законнім вічу дня 8. січня 1922 р., взиваємо американське правительство підняти справу Східної Галичини на теперішній міжнародній конференції у Вашингтоні і довести її вирішеннє згідно з бажанням українського населення Східної Галичини, яке становить там 65% більшости, і щоби признати там законну власть правительства Української Національної Ради, що стоїть тепер під проводом д-ра Е. Петрушевича.

2. Домагаємось від американського правительства постаратися сейчас о застановленнє польських розбоїв над українським населенням, яке знайшлося під тимчасовою, але дикунською властию польського наїзника, і сейчас усунути ляцьку опришківську окупацію зі всіх українських земель.

3. Взиваємо міжнародну конференцію, котра радить тепер у Вашингтоні, щоби вона розброїла морально і матеріяльно польську державу, яка безпокоїть мирне українське населення на його власних землях, та щоб признала українському народови право самовизначення на цілій його території — від Кавказу по Сян.

4. З тимисамими домаганнями звертаються зібрані до міжнародної конференції в Кан у Франції.

5. Зібрані взивають весь український загал в Ню Йорку до обєднання під національним кличем і до створення спільно загально-народної організації для ратовання загроженої Ляхами, московськими большевиками, Румунами і Чехами української Батьківщини в Европі.

Висше ухвалені резолюції (крім 5-тої, льокальної) сейчас по вічу вислано до през. Гардінґа, до секр. Гюза і на міжнародну конференцію в Кан у Франції, на руки Ллойда Джорджа.

Резолюції підписали отсі місцеві українські організації: Українська Народна Громада, Комітет Злучених Товариств, Просвіта, Бр. св. Андрея, Бр. св. Володимира, Запорожська Січ, Робітниче Т-во „Поморяни", Вільні Козаки міста Львова, Українська Бесіда, Зоря, Український Хор, Жеребецька Любов, Борці Визволення України, Т-во „Буковина", Гімн. Т-во Січ ім. Б. Хмельницького, Т-во „Могильвиця", Т-во „Українська Молодіж", Вільність в Америці, Злучність Родимців, Сестрицтво св. Ольги ч. 2, Українська Жіноча Громада, Бр. св. Юра в Джемейка, Н. Й., і „Ліґа Амер.-Укр. Горожан і Ветеранів" в Ню Йорку.

Через аклямацію і без дискусій зібрані вічевики рішили вислати відповідне число людий до Вашингтону для пікетовання міжнародної конференції і польської амбасади, щоби бодай тим звернути увагу світа на кривди нашого народу і його правні домагання.

На покриття коштів подорожи і висилки телеграм в призначені місця вічевики зложили жертви в поважній сумі і се найкрасший доказ, що українське громадянство в Ню Йорку розуміє свої завдання.

В дальшу програму народної роботи і боротьби о красшу долю свого народу в Европі вічевики рішили устроїти демонстраційний похід улицями Ню Йорку і всеукраїнське маніфестаційне віче в найкоротшім часі.

Оваційно перейшла ухвала, що подібні віча (наради) мають і будуть відбуватися постійно кождої неділі в Укр. Нар. Домі в Ню Йорку, для загального обговорення біжучих справ та уплянования реальної роботи для помочі братам за морем.

Початок нарад точно о годині 3.30 пополудни.

Участь у нарадах можуть брати всі щирі Українці й Українки, котрі бажають причинитися до освобождения всіх українських земель від ляцьких наїзників, московських большевиків, Румунів і Чехів. Для галабурдників приготовлено... „стричок".

Слід зазначити, що це величаве віче відбулося надсподівано спокійно, з поважним настроєм духа, а що найважнійше: обійшлося без поліції (для Ню Йорку це велика рідкість!).

Киринники, які донедавна чулися „панами" ситуації в Ню Йорку, щезли як дим зі страху перед зорганізованою силою свідомого українського громадянства.

П. Задорецький.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ НЮЙОРСЬКИХ ГРОМАДЯН

відбудуться в неділю, 15. січня о годині 3.30 (точно!) у великій салі Народного Дому. Проситься загал до участи. Большевикам вступ заборонений. — Комітет горожан.

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ
Перший Український Хиропрактор
ДР. АНДРЕЙ БОРАК
лічить ріжні задавнені хороби так МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН
Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street.
Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 7. веч. В неділі від 10. до 1.
Passaic, N. J. офіс: 52—2nd St., Вівторок, четвер, субота, від 12 до 8. вечер.

ПРОФ. ДОКТОР ДЕЙЧ
ДОКТОР МЕДИЦИНИ
Лічить особисто з успіхом всякі недуги мущин, женщин і дітий.
Dr. DEUTCH,
229 E. 14th St., New York City.
Тел. Stuyvesant 933.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло Церкви св. Юрія
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Наймодернійші електричні апарати.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРҐ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
304 — 2nd AVENUE,
межи 17. а 18. улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ. ЛІЧИТЬ ВСІ ХРОНІЧНІ ЗАСТАРІЛІ СЛАБОСТИ МУЩИН ЛІКАРСЬКА ПОРАДА ДАРОМ.
Dr. ZINS
110 EAST 16th STREET, NEW YORK
Год. від. 9. рано до 8. вечер. В неділі від 9. рано до 4. попол.

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.
Години урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10. рано до 2. попол. Телефон Stuyvesant 4493.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.

ДР. К. Д. БІЛИК
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ
91 St. Marks Pl. (8. ул. і 1. евеня)
Ню Йорк, Н. Й.
Урядові год.: 9—12 рано, 6—8 веч.
Тел. Dry Dock 5143.

ОЛІЄН, Н. Й.

Коляда для бідних у старім краю.

Тутешне товариство „Запорожська Січ", від. 363 У. Н. Союза, ухвалило пійти з колядою на українське Різдво, щоби зібрати дещо гроший на поратованнє бідних у старім краю та для українських студентів в Чехословаччині, тих студентів, котрі мусіли втікати з рідної землі в чужий край, аби там в нужді, голоді і холоді докінчувати свою науку.

З коляди прийшло 55 долярів, котрі вишлеться в призначене місце.

Сумно, що не всі наші люди зрозуміли потребу запомогати бідних і голодних наших братів. Знайшлося тут кількох таких виродів, котрі уважали за відповідне замкнути двері, як колядники були під дверми.

Не ліпше пописалося двох членів місцевого відділу У. Н. Союза, котрі, потягнувши забогато власного виробу „муншайну", самі не розуміли, що говорять до товаришів свого відділу.

От таких то самолюбних людий має наша місцевість не мало. Вони лише люблять кричати, але щоби щось робити, то ні, тай ще другим кидають колоди під ноги.

Подібно було і з бондами галицької позички. Кождий каже, щоби другий купив, а сам відповідав, що здалобся купити. І на тім скінчилося. На 65 українських душ в Олієн лише 10 осіб купили бонди. Не можна тут винувати загал, що відносився байдужно до позички, але винні ті, котрі стоять на чолі і дають приклад загалови. Се ганьба, щоби люди, маючі по кілька тисяч, не дали хоть пять долярів на таку святу ціль, як оборона рідного краю з чужого ярма.

Тому кличу до всіх тих, котрі ще не купили бонду національної оборони, щоби старалися такий бонд купити зараз, не відкладаючи на пізнійше. Коли ви любите рідний край, волю і свободу українського народу, котрий гине в ляцькім ярмі, то певно купите український бонд ще сьогодня. А як не купите, то ви не можете зватись Українцями.

Тож до діла всі враз, а побіда наша!

Сернівський.

ГУСЬ.

Гнівала ся біла гусь
На домашні птиці,
Що говорить кожда з них
Лиш якісь дурниці.

Чом не ґеґає як я?
От хоч би та качка!
Квака, квака цілий день,
Мов яка дурачка.

Або курка? Квоче лиш,
Що аж слухать ґрішно,
Або журиться весь день.
Аж згадати смішно.

А когут як закричить
Своє „кукурику",
То хоч в поле де втікай
Від такого крику.

А вже індик як зачне
Бовтати що сили,
То хоч сядь собі тай плач!
Ах мій Боже милий!

Я учила її неpаз
Ґеґати, сичати,
Та що гарне, дуракам
Годі памятати.

Аж почув се воробець,
Як гусь нарікає,
А він, мудрий молодець,
Так її примовляє:

„Ех, ти гусь, дурна ти гусь!
Так ти не балакай, —
Але штуку покажи
І хоч трошки квакай.

Або крики мов когут
Зараз „кукурику!"
Але тут дурненька гусь
Наробила крику:

„В мене дзюб не є такий,
Як у тої дичі
І не вийдуть з нього ті
Дискунськії кличі!"

„Так і курка — каже той —
І когут і качка
Мають дзюби не такі,
Як ти гусь-дурачка!"

„Тож як квакне дехто з них,
Крикне „кукурику",
То ти на них не бісись,
Шкода твого крику!"

Микита Магир.

ДО КРАЮ
можемо відіслати кождого хто схоче працювати на кораблі кілька годин денно при легкім заняттю. Пашпорти на виїзд полагодимо по прибуттю до нас. Звернітся до:
GREENWICH LABOR AGENCY,
129 Greenwich Street,
New York, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА СПРОДАЖ бучерня і ґросерня в українсько-польській дільниці. Бізнес виироблений. Причина спродажи слабість в родині. Голоситися під ч.: 95 Morris St., Jersey City, N. J. 5-10

ПОТРЕБА дівчини або молодої женщини до легкої роботи в домі. Праця стала і добра платня. Голоситись листовно до: Mr. Ilko Boitek, Box 37, Instanter, Pa., Elk Co. 9-10

НА ПРОДАЖ салюн з причини виїзду до краю. Бізнес виироблений межи Українцями, Росіянами, Поляками і другими. Ціна дуже приступна. Голоситись: J. K., c/o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J. 5-16

A. J. Hubley
166-7th Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Український перворядний кравець.
Phone 1707 South.

НАЙНОВІЙШИЙ КАТАЛЬОҐ КНИГАРНІ „СІЧОВОГО БАЗАРУ" ВИШЛЕМО КОЖДОМУ ДАРОМ
SICHOVY BAZAR
94 E. 7th ST.
NEW YORK, N. Y.

SANTAL CAPSULES MIDY
СКОРА ПОМІЧ на катар міхура і течі. Певно і успішно. Кожда капсуля назначена MIDY. Стережіться підробів.

ПОЩО ТЕРПІТИ?
Ревматичні, невральґічні і мускулярні доляґання, скоро влекшите через негайне ужиття
PAIN-EXPELLER
Торговельна марка Реґістр. Уряду Злучених Держав.
Упевніться чи дають Вам правдивий і звісний понад 50 років.
Глядіть за торг. маркою ЯКОРА.

ВИДАВНИЦТВО
УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА І ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА
заявляє всім співацьким кружкам, що вже вийшов з друку чудесний хоральний твір „ВЕЧЕРНИЦІ", слова і музика П. І. Ніщинського. Ціна $1.50. В короткім часі вийде з друку мій новий повний катальоґ в котрім знайдете богато найновійших співацьких композицій для орхестри, для банди і других інструментів, ріжні танці, пісні і марши. На пересилку катальоґу залучіть 2 цнт. марку на адресу: 10s28
H. E. SMOLEN,
53 Lenox Ave., New York, N. Y.

ПОТРЕБА людей, що говорять по українськи і по польськи, яко приватних детективів в шапах, департаментових шторах, на почтах і на зелізницях. Детективи, що покінчили свій курс в Америці, по повороті до краю, легко там знайдуть працю. Будь детективом! Детектив ніколи не ходить без праці і має дорі зарібки. Ми навчимо вас на детектива дорогою кореспонденції, комплетним курсом в 20 лекціях. Пришліть доляра, а відворотною почтою одержите лекції. Адрес:
F. P. A. DETECTIVE SCHOOL,
Room 433, 152 W. 42nd St.,
New York, N. Y.
10,16,22,28

ХТО ВИНЕН?
Кепсько живеться в Америці тому, хто не знає англійського язика. Він не може навіть обяснити Американцеви, що він знає або що вміє. Без знання англійського язика Ви похожий на німого. Учіться його а буде Вам лекше жити. Після нашої легкої методи, Ви навчитесь його протягом 3 місяців. Пробну лекцію і подрібности висилаємо за 10 центів грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте:
First American Preparatory School,
525 W. 47th Street, Dept. 46,
New York, N. Y.

REG. U.S. PAT. OFF.
BOSAK'S HORKE VINO
"Nature's Tonic"
ЗАТВЕРДЖЕННЄ
може покінчитися фатально.
Ви маєте жовтачку — жовтий вигляд — змучений і зсохлий — систем повний затруюючих частий — фатальні наслідки часто слідують. Поправіть сейчас Ваше затвердженнє з Босаковим Гірким Вином. Пільга не може ненаступити — уживане тисячами від 1894.

Всі купці продають його.
BOSAK MANUFACTURING CO.
SCRANTON, PA.
COPYRIGHT 1921

Вартість ПАТЕНТУ Вартість
Хто може отримати патент і що може бути опатентоване, як також більше пожиточних і цінних інформацій знайдете в моїй ново друкованій винаходовій і патентовій книжці, яку висилаю кождому ДАРОМ.
В Вашім власнім інтересі звертайтеся в справах винаходів до мене.
Marcin Labiner,
Reg. Patent Atty. (S.)
3 PARK ROW, NEW YORK